

PODNIKOVÉ FINANCE II.

Ing. Štefan K O L U M B E R, P h. D.
obchodně-finanční ředitel
stefan.kolumber@mvso.cz

Osnova předmětu

1. Hodnocení vývoje finanční situace podniku a finančního zdraví
2. Zdroje financování podniku
3. Metody hodnocení investic
4. Kapitálová struktura
5. Řízení aktiv, vnitropodnikové finanční toky, oceňování podniku
6. Finanční aspekty spojování podniků, mikroekonomická integrace
7. Determinace a podstata mezinárodních financí
8. Platební bilance, horizontální a vertikální struktura
9. Devizový trh
10. Mezinárodní pohyb kapitálu
11. Zahraniční investice v podmínkách ČR
12. Matematické a statistické metody

Odkazy, které možno použít při studiu:

- <http://www.mpo.cz/>
- <http://www.businessinfo.cz/cz/>
- <http://www.podnikatel.cz/>
- <http://business.center.cz/>
- <http://www.napadynapodnikani.cz/>
- <http://www.ipodnikatel.cz/>
- <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10297718398-den-d-iii-rada/>
- <http://www.youtube.com/watch?v=ii3WSTcV7co>
- <http://www.fastcompany.com/mic/2010>
- <http://www.entrepreneurship.org/>
- <http://ecorner.stanford.edu/popularVideos.html>

Kapitola 1

Hodnocení vývoje finanční situace podniku a finančního zdraví

Podnikové finance

- **Návratná forma** - nejčastěji se vyskytuje v případě financování podniku úvěrovými zdroji, kdy peníze, které podnik obdrží, musí být v určitém předem definovaném časovém horizontu vráceny.
- **Nenávratná forma** – se vyskytuje zejména v případě placení daní podnikem, neboť zde neexistuje jednoznačně definovaný ekvivalent, který podnik za peněžní platby obdrží.
- **Podmíněně návratná forma** – se objevuje např. v případě pojištění podniku, kdy se vynaložené prostředky podnikem ve formě pojistných plateb podniku vrací pouze v okamžiku vzniku pojistné události a výše pojistného plnění jen velmi zřídka odpovídá velikosti dosud zaplaceného pojištění.
- **Realizační forma** – se nejčastěji vyskytuje ve formě prodeje či nákupu výrobků, zboží nebo služeb. Existuje zde jednoznačně definovaný ekvivalent, který za peníze podnik obdrží či naopak poskytne.

Finanční řízení podniku

- je hlavní součástí řízení podniku
- je zahrnováno do vrcholového řízení, protože veškerá rozhodování v podniku mají svůj konečný dopad na podnikové finance
- zdravé finance podniku mají rozhodující vliv na prosperitu podniku a často ovlivňují i jeho vlastní existenci hlavně z dlouhodobého hlediska
- úkolem je poskytovat přehled o finanční situaci a finančních souvislostech hospodaření podniku
- těžištěm je zajišťování finančních zdrojů, zajištění jejich optimální struktury a jejich užití z hlediska cílů
- obecný cíl - uspokojivá výnosnost kapitálu při trvale příznivé platební schopnosti a při zachování dlouhodobé existence a dále snaha o zajištění dlouhodobého rozvoje podniku.

Finanční řízení a jeho hlavní úkoly

- Opatřit kapitál (peníze, fondy) pro běžné i mimořádné potřeby podniku a rozhodovat o jeho struktuře a změnách struktury (úvěr, akcie, obligace, dluhopisy), restrukturovat zdroje.
- Rozhodovat o umístění (alokaci) kapitálu (investice do aktiv - do hmotného a nehmotného majetku, financovat běžné činnosti podniku, vývoj nových výrobků a technologií, návratnost půjčeného kapitálu investorům.
- Rozhodovat o rozdělení zisku (reinvestovat popř. vyplatit ve formě dividend, tj. navrhnout dividendovou politiku podniku).
- Prognózovat, plánovat, zaznamenávat, analyzovat, kontrolovat a řídit hospodářskou stránku činnosti podniku tak, aby byla zajištěna jeho finanční stabilita, tzn. schopnost splatit své závazky, resp. si na tyto závazky půjčit peníze.

Finanční cíl podniku

- Maximalizace tržeb
- Maximalizace tržního podílu
- Maximalizace přežití
- Maximalizace zisku
- Maximalizace hospodářských a sociálních potřeb

Podnikatel a jeho základní otázky pro stanovení cíle

- Jaké je poslání mého podniku?
- Co mě vede k podnikání?
- Chci dosáhnout zisku a maximalizace tržní hodnoty podniku co nejrychleji, nebo budu usilovat o úroveň podniku z dlouhodobého hlediska s tím, že dodavatelé a odběratelé se stanou mými stálými obchodními partnery?
- Jak velká rizika jsem ochoten nést?
- Upřednostňuji vyšší zisk a vyšší míru podnikatelského rizika (spekulativní přístup – kaskadér) anebo nižší zisk a nižší míru podnikatelského rizika (konzervativní přístup), tedy větší stabilita a jistota.

Manažerské teorie podniku - morální hazard

- Morálním hazardem je myšleno využití asymetrické informace k vlastnímu prospěchu a zároveň k poškození ostatních.
- Pojem morální hazard vznikl v odvětví pojišťovnictví, kde se týkal sklonu lidí s pojištěním měnit své chování způsobem, který vede k větším nárokům uplatňovaným vůči pojišťovně.
- Další příklady:
  - zdravotní pojištění
  - opravy automobilů
  - kvalita zboží nebo služeb
  - pojištění majetku proti krádeži
- Problémy morálního hazardu se mohou objevit v libovolné situaci, kde někdo /dodavatel, zákazník, zaměstnanec nebo kdokoliv jiný/ je v pokušení provést neúčinnou akci nebo poskytnout zkreslené informace /které přimějí ostatní k neúčinným akcím/, protože individuální zájem není v souladu se zájmem skupiny a protože zpráva se nedá snadno ověřit nebo se akce nedá přesně sledovat.

Jednoduché manažerské modely - Williamsonův model

- Proměnnými manažerské funkce užitku jsou zde zisk a vedlejší výhody a příjmy manažerů (např. služební auto s řidičem).
- Ve firmě kontrolované manažery jsou náklady zvýšeny o vedlejší příjmy a výhody manažerů. O tuto část nákladů se sníží vykazovaný zisk.

Dosažený zisk = zisk vykazovaný + vedlejší příjmy a výhody manažerů

$$DZ = ZV + VP + VM$$

Jednoduché manažerské modely - Baumolův model firmy maximalizující obrat

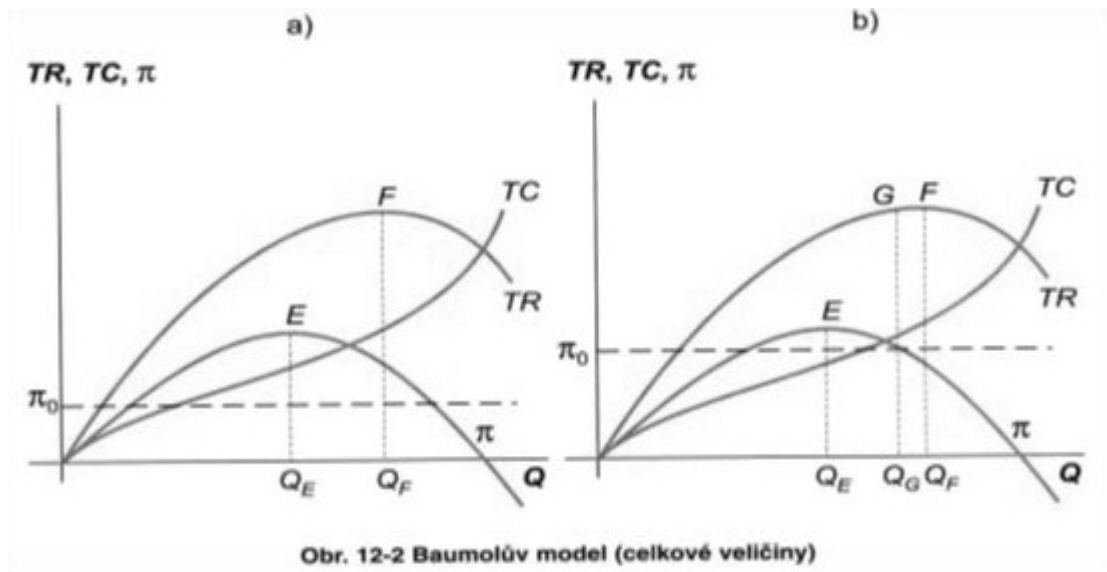
- Cílem manažerů je maximalizace obratu firmy, tedy funkce

$$TR = P * Q$$

Předpokládáme přitom nedokonalou konkurenci (poptávka není dokonale elastická) a existenci bariér vstupu do odvětví. Maximum funkce je v bodě, kde $MR = 0$

- maxima obratu firma tedy dosahuje, pokud se mezní příjmy rovnají nule a cenová elasticita poptávky se rovná -1 .
- Při úsilí o maximalizaci obratu však současně nesmí zisk poklesnout pod úroveň tzv. minimálně požadovaného zisku.

Baumolův model

Bod E je zde optimálním bodem firmy maximalizující zisk a bod F bodem optima firmy maximalizující obrat. Rozdíl mezi křivkami celkových příjmů (TR) a celkových nákladů (TC) je zisk (π). Minimální zisk (π_0) je znázorněn přímkou rovnoběžnou s osou x.

Pojetí podnikových financí v tržní ekonomice

- Peněžní prostředky je ta část aktiv podniku, která má podobu hotovostních peněz (peníze v pokladně, na účtu, termínované vklady, krátkodobé cenné papíry), je to stavová veličina, která vyjadřuje jistý stav, je nejlíkvidnějším aktivem tzn., že je okamžitě použitelná na úhradu podnikových závazků.
- Finanční majetek je část podnikového majetku, která vedle peněžních prostředků zahrnuje i jiná finanční aktiva (krátkodobé i dlouhodobé cenné papíry).
- Podnikový kapitál je suma všech peněz vázaných v celkovém majetku podniku. Struktura podnikového kapitálu zachycuje způsob nabytí majetku z finančního hlediska. Ve finančním výkazu - rozvaze podniku se objevuje jako pasivum. Rovněž zajišťuje obnovu a přírůstek majetku podniku.

Doporučená literatura

- JACOBS, M.; KARAGOZOGLU, A. K.; LAYISH, D. N. 2012. *Resolution of Corporate Financial Distress: An Empirical Analysis of Processes and Outcomes*. Journal of Portfolio Management, Vol. 38, No. 2, pp. 117–135.
- FIBÍROVÁ J., PETERA P., 2013. “*Profit-Sharing – A Tool for Improving Productivity, Profitability and Competitiveness of Firms?*”, Journal of Competitiveness, Vol. 5, No. 4, pp. 3-25.
- DAVYDENKO, S. A.; FRANKS, J. R. 2008. *Do Bankruptcy Codes Matter? A Study of Defaults in France, Germany, and the U.K.* The Journal of Finance, Vol. LXIII, No. 2, pp. 565–607.
- SYNEK M., 2010. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-86929-49-1.
- WÖHE H., KISLINGEROVÁ E., 2007. *Úvod do podnikového hospodářství*. Praha: C. H. Beck.
- KISLINGEROVÁ, E. 2004. *Manažerské finance*. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-802-9.